

Μέθοδοι της ιστορικής έρευνας και ιστοριογραφία (ΥΠΙ101, Α' εξάμηνο)

Συνδιδασκαλία με την Άννα Μαχαιρά

Το σεμινάριο είναι οργανωμένο σε δύο άξονες. Ο πρώτος αναφέρεται στα ζητήματα που απασχολούν ρητά ή άρρητα τους ιστορικούς κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους: ποιος είναι ο ρόλος και η φύση της αλήθειας και πως εκφράζεται η αλήθεια αυτή στο ιστορικό έργο, πως μπορεί ο ιστορικός να οργανώσει τη σύνθεση των γεγονότων; Είναι αποδεκτή η ηθική κρίση στην ιστορία και πως μπορεί αυτή να αιτιολογηθεί; Ποιος είναι ο ρόλος και η λειτουργία του ιστορικού στην κοινωνία; Οι προβληματισμοί αυτοί που συχνά απασχολούν τον κλάδο της φιλοσοφίας της ιστορίας θα αποτελέσουν τη βάση πάνω στην οποία θα κινηθούμε στον δεύτερο άξονα: τη διαμόρφωση της ιστορικής έρευνας από τον 19ο αιώνα έως σήμερα και την έκφρασή της σε διαφορετικές ιστοριογραφικές σχολές και ρεύματα. Επιδίωξη του σεμιναρίου είναι να κατανοηθεί η αλληλεξάρτηση της ιστορικής σκέψης και γραφής με το διανοητικό πλαίσιο της εποχής και με τις άλλες επιστήμες. Έτσι, η μελέτη κάθε σχολής/ρεύματος διερευνά τα αίτια συγκρότησης, τον τρόπο που η συγκεκριμένη σχολή αντιλαμβάνεται τη σχέση παρελθόντος-παρόντος, τις θέσεις της για την ιστορική συγγραφή και την ερευνητική της μεθοδολογία.

Εθνικισμός και διαμόρφωση εθνικών ταυτοτήτων στην Ευρώπη (ΙΠ1102, Α' εξάμηνο)

Ο εθνικισμός είναι μία νεωτερική ιδεολογία που διαμορφώθηκε από τον 18ο-19ο αιώνα, απέκτησε στη συνέχεια πολύμορφες εκφάνσεις και εξακολουθεί μέχρι σήμερα να επηρεάζει συλλογικές συνειδήσεις. Το μάθημα προσφέρει μία ανάλυση της ιστορικής διαδρομής της ιδεολογίας του εθνικισμού και της διαμόρφωσης εθνικών ταυτοτήτων στην Ευρώπη με έμφαση στην πολυμορφία εκφάνσεων, στον κοινωνικό-πολιτικό δυναμισμό του φαινομένου και στη συστηματική ανάλυση της σχετικής ιστοριογραφίας και κριτικής έρευνας από το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Θρησκευτικές ταυτότητες και πολυθρησκευτικότητα στη ΝΑ Ευρώπη (ΙΠ2205, Β' εξάμηνο)

Ιστορία της πολυθρησκευτικότητας και διαμόρφωσης θρησκευτικών συλλογικών ταυτοτήτων στη ΝΑ Ευρώπη από τα πρώιμα νεότερα χρόνια με έμφαση σε διαθρησκευτικές επαφές και αλληλεπιδράσεις.

Διαφωτισμός στη ΝΑ Ευρώπη (ΙΠ3207, Β' εξάμηνο)

Εισαγωγική επισκόπηση της ιστορίας του Διαφωτισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη με αναφορά στις πνευματικές καταβολές και στους πολιτικούς και κοινωνικούς προβληματισμούς του.